EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.5.2014
COM(2014) 277 final

ZPRÁVA KOMISE

HOSPODÁŘSKÉMU A FINANČNÍMU VÝBORU

podle článku 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1210/2010 ze dne 15. prosince 2010 o ověřování pravosti euromincí a o zacházení s euromincemi nevhodnými pro oběh

ZPRÁVA KOMISE
HOSPODÁŘSKÉMU A FINANČNÍMU VÝBORU

podle článku 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1210/2010 ze dne 15. prosince 2010 o ověřování pravosti euromincí a o zacházení s euromincemi nevhodnými pro oběh[1]

1. CÍL NAŘÍZENÍ (EU) Č. 1210/2010

Ke zlepšení ochrany eura proti padělání vyžaduje nařízení Rady (ES) č. 1338/2001[2], aby úvěrové instituce a v rámci své činnosti provádění plateb také ostatní poskytovatelé platebních služeb, jakož i jakýkoli jiný hospodářský subjekt, který se podílí na zpracování a veřejné distribuci bankovek a mincí, (dále jen „instituce“) zajistily ověření pravosti u všech jimi přijatých eurobankovek a euromincí, které hodlají vrátit do oběhu, a odhalení padělků.

U mincí je tato povinnost dále upřesněna v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1210/2010 ze dne 15. prosince 2010 o ověřování pravosti euromincí a o zacházení s euromincemi nevhodnými pro oběh (dále jen „nařízení“). Cílem nařízení je zajistit účinné a jednotné ověřování pravosti euromincí v celé eurozóně stanovením závazných pravidel provádění společných postupů ověřování pravosti euromincí v oběhu, jakož i uplatňování kontrolního mechanismu postupů ověřování pravosti ze strany vnitrostátních orgánů. Ověření pravosti slouží k ověření, zda jsou euromince pravé a vhodné pro oběh.

Nařízení stanoví, že povinnost ověření pravosti se plní s pomocí strojů pro zpracování mincí nebo vyškolených zaměstnanců. Po ověření pravosti se všechny podezřelé padělané mince a mince nevhodné pro oběh zašlou do národního mincovního analytického střediska nebo jinému orgánu určenému dotyčným členským státem. Nařízení stanoví požadované zkoušky strojů pro zpracování mincí, pravidla pro zacházení s mincemi nevhodnými pro oběh, jakož i kontrolní mechanismy, které mají členské státy zavést, aby zajistily, že instituce plní svou povinnost ověřování pravosti.

[1] Úř. věst. L 339, 22.12.2010, s. 5.
[2] Úř. věst. L 181, 4.7.2001, s. 6.

Evropské technické a vědecké středisko (ETVS) zřízené rozhodnutím Komise 2005/37/ES[3] vymezilo v souladu s článkem 7 nařízení pokyny pro provádění nařízení (EU) č. 1210/2010 (dále jen „pokyny ETVS“).

2. ÚČEL ZPRÁVY

Po provedení analýzy výročních zpráv obdržených od členských států předloží Komise v souladu s čl. 12 odst. 4 nařízení Hospodářskému a finančnímu výboru výroční zprávu o vývoji a výsledcích v oblasti ověřování pravosti euromincí a o euromincích nevhodných pro oběh.
Předkládaná výroční zpráva je první, kterou Komise takto vypracovala. Co se týče postupu ověřování pravosti, je nařízení použitelné od 1. ledna 2012. Zpráva se týká roku 2012 a jejím hlavním účelem je posoudit, zda jsou společné postupy ověřování pravosti řádně prováděny a zda jsou mechanismy vnitrostátních orgánů ke kontrole postupů ověřování pravosti účinné. Na závěr navíc předkládá celkový statistický přehled sestavený na základě zpráv obdržených od členských států.

3. ZPRÁVY ČLENSKÝCH STÁTŮ O ČINNOSTI TÝKAJÍCÍ SE OVĚŘOVÁNÍ PRAVOSTI EUROMINCÍ

V souladu s čl. 12 odst. 1 nařízení podávají členské státy každý rok Komisi zprávy o své činnosti týkající se ověřování pravosti euromincí. Poskytované informace musí obsahovat počet provedených kontrol a údaje o prověřených strojích pro zpracování mincí, o výsledcích zkoušek, o množství mincí zpracovaných těmito stroji, o počtu podezřelých padělaných euromincí, jež byly analyzovány, a o počtu nahrazených euromincí nevhodných pro oběh, jakož i podrobnosti o výjimkách stanovených v nařízení.
Lhůta, do níž mají členské státy výroční zprávy podat, je v pokynech ETVS stanovena na 15. února roku následujícího po roce, jehož se zpráva týká[4].

[3] Rozhodnutí Komise ze dne 29. října 2004, kterým se zřizuje Evropské technické a vědecké středisko (ETVS) a stanoví koordinace technických činností, jejichž cílem je ochrana euromincí proti padělání, Úř. věst. L 19, 21.1.2005, s. 73.
[4] Pouze 7 členských států eurozóny předložilo své zprávy ve lhůtě 15. 2. 2013.

4. POSOUZENÍ ZPRÁV ČLENSKÝCH STÁTŮ ZA ROK 2012

4.1. Kritéria posouzení

Hlavní kritéria týkající se ověřování pravosti euromincí a euromincí nevhodných pro oběh, která mají být hlášena, jsou stanovena v článku 12 nařízení. Aby bylo provádění postupů ověřování pravosti koordinováno, je v článku 7 nařízení středisko ETVS pověřeno, aby po konzultaci se skupinou odborníků na padělání mincí vymezilo pokyny týkající se dohledu, kontrol a auditu ze strany členských států a rovněž upřesnilo praktická prováděcí ustanovení. Na základě pokynů ETVS měly členské státy ve své zprávě uvést následující ukazatele[5]:

1. celkový počet mincí tří nejvyšších nominálních hodnot zpracovaných v roce 2012;
2. celkový počet kontrol provedených na místě;
3. celkový počet prověřených strojů pro zpracování mincí;
4. celkový objem mincí zpracovaných prověřenými stroji pro zpracování mincí;
5. celkový počet analyzovaných podezřelých padělaných mincí;
6. celkový počet nahrazených nevhodných mincí.

4.2. Posouzení zpráv

Povinnost předložit výroční zprávu bylo schopno splnit šestnáct členských států eurozóny, jmenovitě: Belgie, Německo, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Slovinsko a Slovensko.

Z členských států, kterým bylo připomenuto, aby zprávu zaslaly, dosud nesplnilo svou povinnost pouze Finsko.

Tam, kde se v této zprávě uvádí celkové počty, je třeba mít na paměti, že odrážejí situaci pouze v těch členských státech eurozóny, které doposud poskytly údaje.

Úplný přehled všech číselných údajů je uveden v příloze II.

[5] Viz příloha I.

4.2.1. Celkový počet mincí tří nejvyšších nominálních hodnot zpracovaných v roce 2012

Na základě článku 3 nařízení plní instituce[6] svou povinnost ověření pravosti s pomocí strojů pro zpracování mincí zařazených do seznamu ETVS, které jsou konstruovány k ověření, zda jsou euromince pravé a vhodné k oběhu.

Celkový počet mincí tří nejvyšších nominálních hodnot (2 eura, 1 euro a 50 eurocentů) zpracovaných pomocí strojů pro zpracování mincí v roce 2012 činí **9 845 834 296**[7]. Tento počet představuje **58,82 %** objemu mincí v oběhu[8].

4.2.2. Celkový počet kontrol provedených na místě

Podle článku 6 nařízení provádějí členské státy každoroční kontroly přímo v „institucích" s cílem prověřit správné fungování reprezentativního počtu používaných strojů pro zpracování mincí formou detekčních zkoušek.

V roce 2012 provedly členské státy celkem **220**[9] kontrol na místě. Oznámený počet kontrol se výrazně lišil, od **1** do **76** kontrol na členský stát. To lze vysvětlit velikostí trhu a způsobem, jakým je trh určitého členského státu ve vztahu ke zpracování hotovosti organizován. V některých členských státech zpracovává celý objem mincí jediná společnost provozující přepravu hotovosti, v jiných státech například jednotlivé komerční banky. Čtyři členské státy (Řecko, Itálie, Lucembursko a Malta) neohlásily žádné kontroly. Budou vyzvány, aby zlepšily své podávání zpráv nebo aby kontrolní mechanismy zavedly, pokud tak dosud neučinily.

4.2.3. Celkový počet prověřených strojů pro zpracování mincí

Celkem bylo prověřeno **315**[10] strojů pro zpracování mincí, z nichž **70,15 %**[11] bylo v souladu se specifikacemi. U strojů, které byly považovány za nevyhovující, měla být přijata nápravná opatření uvedená v čl. 6 odst. 7 nařízení.

4.2.4. Celkový objem mincí zpracovaných prověřenými stroji pro zpracování mincí

Není-li Komisi doručeno oznámení o výjimce podle čl. 6 odst. 5 nařízení, mají členské státy v souladu s čl. 6 odst. 3 povinnost prověřit stroje pro zpracování mincí, které zpracovaly nejméně 25 % celkového kumulovaného čistého objemu euromincí tří nejvyšších nominálních hodnot vydaných daným členským státem od zavedení euromincí do konce roku 2011.

[6] Čl. 2 písm. d) nařízení č. 1210/2010 ve spojení s čl. 6 odst. 1 nařízení č. 1338/2001.
[7] Viz příloha I.
[8] Vypočteno na základě čisté emise 16 737 875 000 mincí (zdroj: zpráva ECB o Systému měnových informací z prosince 2012). Je však třeba poznamenat, že některé mince mohly být kontrolovány vícekrát.
[9] Viz příloha I.
[10] Viz příloha I.
[11] Viz příloha II.

Na základě údajů z databáze ECB o čisté emisi na členský stát od zavedení eura do konce roku 2011 splnily kritérium 25 % objemu uvedené v čl. 6 odst. 3 tyto členské státy: Belgie, Estonsko, Španělsko, Francie, Irsko, Nizozemsko, Portugalsko a Slovinsko[12] (viz příloha III). Německo a Slovensko uplatnily výjimku uvedenou v čl. 6 odst. 5 a dodržely nižší hranici 10 % objemu[13].

Celkový objem mincí zpracovaných pomocí strojů pro zpracování mincí, které určené vnitrostátní orgány prověřily, činí **6 117 955 983**[14]. Tento počet představuje **62,13 %** objemu mincí zpracovaných v roce 2012[15].

4.2.5. Celkový počet analyzovaných podezřelých padělaných mincí

Celkový počet analyzovaných podezřelých padělaných mincí zahrnuje všechny podezřelé mince zaslané k analýze národním mincovním analytickým střediskům v jednotlivých členských státech. Celkový počet analyzovaných podezřelých padělaných mincí činí **567 054** mincí[16]. Celkový počet odhalených padělaných mincí v oběhu činí **180 139** mincí[17].

4.2.6. Celkový počet nahrazených nevhodných mincí

Členské státy nahradí nebo vymění euromince, jež se staly nevhodnými pro oběh kvůli dlouhému oběhu či nehodě nebo které byly během postupu ověřování pravosti odmítnuty z jiných důvodů. Členské státy mohou odmítnout náhradu euromincí nevhodných pro oběh, jež byly pozměněny buď záměrně, nebo procesem, u něhož lze logicky předpokládat, že budou v jeho důsledku pozměněny, aniž by tím byla dotčena náhrada mincí shromážděných za účelem charity, například „mincí z fontán“.

Celkový počet nahrazených nevhodných mincí činí **14 002 311**[18].

5. ZÁVĚRY

Tato zpráva je první zprávou podle čl. 12 odst. 4 nařízení. Jelikož nařízení, s výjimkou kapitoly III, je použitelné ode dne 1. ledna 2012, kalendářní rok 2012 byl prvním rokem provádění nařízení.

---

[12] Itálie, Lucembursko, Kypr, Malta a Rakousko kritérium nesplnily.
[13] Řecko požádalo o výjimku, nižší hranici však nedodrželo, neboť neoznámilo žádné kontroly.
[14] Viz příloha I.
[15] Na základě počtu uvedeného v bodě 4.2.1.
[16] Viz příloha I.
[17] Zdroj: Výroční zpráva ETVS „Ochrana euromincí v roce 2012“.
[18] Viz příloha I.

Protože Komise neobdržela všechny zprávy[19], podnikne nezbytné kroky, aby připomněla členským státům eurozóny povinnost včas splnit požadavky podle nařízení č. 1210/2010.

Na základě oznámených informací lze dospět k závěru, že postup ověřování pravosti v „institucích“ se zdá být ve většině členských států eurozóny zaveden a že dvanáct ze sedmnácti členských států eurozóny provádí kontroly toho, že „instituce“ svou povinnost ověřování pravosti podle článku 6 nařízení č. 1338/2001 správně plní.

Je však nezbytné další doladění ohlašovací povinnosti ze strany členských států, aby Komise mohla o postupech ověřování pravosti zavedených v členských státech vypracovat ucelený přehled. Zprávy členských států nejsou dostatečně úplné a jednotné k tomu, aby Komise mohla provést podrobné posouzení. Další harmonizace a zlepšení podávání zpráv bude projednáno v rámci stávajících skupin odborníků (skupina odborníků na padělání mincí) a bude podrobně rozvedeno v pokynech ETVS pro účely budoucích zpráv.

[19] Jak je uvedeno v oddílu 4.2, šestnáct členských států dokázalo splnit povinnost podat zprávu a nesplnilo ji pouze Finsko.